

bezet gebied onvoldoende overzag om het Nationaal Comité als overgangsbewind te erkennen.¹

Wij nemen aan dat Vorrink zich die teleurstelling niet erg aantrok. Hij begreep wel dat de regering niet veel informatie bezat. Welnu, die informatie was onderweg en vermoedelijk al bij haar aangekomen: op woensdagmiddag 10 maart had van Tijen eindelijk Amsterdam verlaten om in de avond door een Engels vliegtuig opgepikt te worden; hij had een lange brief van Vorrink aan de koningin bij zich.

★

Al van eind december '42 af had van Tijen te horen gekregen dat hij via 'de Wilde' per vliegtuig naar Engeland zou vertrekken. Die missie werd in de loop van januari, na van Tijens gesprek met de leden van het Nationaal Comité, met kracht voorbereid en die voorbereidingen werden in februari voortgezet. Zij leken van Tijen bij uitstek zinvol: 'de Wilde' had hem naar een *dropping* meegenomen waar een Engels vliegtuig een container met allerlei materiaal afwierp dat 'de Wilde' aangevraagd had; van Tijen twijfelde er niet aan dat 'de Wilde' voor hem een vliegtuig zou kunnen bestellen. 'De Wilde' zei evenwel dat van Tijen er beter aan deed, niet te haastig te zijn: hij kon toch beter eerst de nodige gegevens verzamelen die de regering en de Engelse militaire instanties welkom zouden zijn.

Inderdaad, een indrukwekkende hoeveelheid rapporten en andere stukken werd voor van Tijen bijeengebracht: verslagen van departementsambtenaren die met Vorrink en zijn groep in contact stonden, een lang rapport over de Jodenvervolging², het signaalcodesysteem van de Duitse nachtjagers (verkregen van een lid van de *Wehrmacht*), spionagerapporten over de Duitse stellingen bij Den Helder (verkregen van de burgemeester, G. Ritmeester), lijsten van fabrieken in Duitsland, een schets van drie sluizen in Zuid-Limburg die men zou kunnen bombarderen (afkomstig van de directeur van de staatsmijnen, dr. ir. Ch. Th. Groothoff), kaarten met de locatie van Duitse radarstations (vervaardigd door een ambtenaar van het kadaster in Den Bosch,

¹ Wij kennen de tekst van dit telegram niet. In de al eerder geciteerde Engelse vertaling van het rapport van *Abwehr III F* d.d. 26 maart 1943 wordt dit gedeelte van de inhoud als volgt weergegeven: '*Avoidance of any clear decision . . . The reply was brief . . . and as far as the full powers demanded by Vorrink are concerned was equivalent to a refusal*'. ² Vorrink zei later dat hij dat 'ontvangen (had) van de Joodse Raad' (*Eng.*, dl. IV c, p. 1732). Wij nemen aan dat hij het van iemand kreeg die bij de Joodse Raad in dienst was of daar contact mee had.